

12. 4. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Výpočtový vzorec úroků z prodlení

Výpočet úroků z prodlení za určité období (prodlení s úhradou dluhu) je vcelku jednoduchý. Lze jej shrnout v následujícím vzorci: úrok za určité období (prodlení) v daném kalendářním roce v Kč = dlužná částka v Kč x příslušná roční úroková sazba v % / 100 x počet dnů určitého prodlení (od 1. dne prodlení, resp. od 1. dne dalšího kalendářního roku, v němž pokračuje prodlení, do dne úhrady dluhu včetně, resp. do posledního dne příslušného kalendářního roku, v němž trvá prodlení, včetně)/ počet dnů daného kalendářního roku).

Úrok z prodlení za určité období prodlení	= dlužná částka (v Kč) x	příslušná roční úroková sazba (v %) / 100	x	počet dnů prodlení počet dnů příslušného kalendářního roku
---	--------------------------	---	---	---

Základ pro výpočet úroků

Základem pro výpočet výše úroku z prodlení nemusí být pouze výše částky, s jejímž splacením je dlužník v prodlení, ale i jiná částka (např. celková výše pohledávky). [1]

Úroková sazba

Od 1. července 2010 výše zákonných úroků z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro poslední den kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o sedm procentních bodů. [2] Procentní sazba úroků zůstává a bude zůstávat pro konkrétní případ (započatého a trvajícího) prodlení stejná, i když se později změní respo sazba ČNB. (Při vzniku prodlení se výše úroku z prodlení neodvívá od repo sazby platné v první den prodlení, ale od repo sazby, která platila pro poslední den toho kalendářního pololetí, které předchází kalendářnímu pololetí, v němž prodlení nastalo.) [3]

Doba prodlení

Úrok z prodlení přísluší za dobu od prvního dne prodlení dlužníka (t.j. ode dne následujícího po dni (splatnosti), kdy (v němž) mělo být nejpozději zaplacené), do uspokojení pohledávky věřitele, tedy do dne zaplacení včetně. [4]

Zákaz anatocismu

Při prodlení se zaplacením úroků z prodlení nemá věřitel právo požadovat z nich (z částky jim odpovídající) úroky z prodlení.[5] Včasné nesplacení úroků z prodlení z dlužné částky je totiž prodlením s plněním příslušenství pohledávky, nikoliv s plněním vlastního dluhu (jistiny).

Richard W. Fetter

[1] Srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 1. 2010, spis. zn. 23 Cdo 1462/2008 a jeho právní závěry ke stanovení základu pro výpočet úroku z prodlení (k ust. § 369 odst. 1 obchodního zákoníku). Při tom však samozřejmě nelze zapomenout právní závěry obsažené v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 3. 2005, spis. zn. 33 Odo 1117/2003 (Rc 26/2006): „Povaha ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku vylučuje, aby výše úroku z prodlení byla v občanskoprávních vztazích dohodnuta jinak, než stanoví právní předpis, který toto ustanovení provádí. Ust. § 517 odst. 2 věta za středníkem občanského zákoníku účastníkům dohodu o jiné výši úroku z prodlení výslovně nezakazuje, nemožnost přijetí odchýlné smluvní úpravy však vyplývá z povahy tohoto ustanovení. Uvádí-li se v něm, že „výši úroku z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis“, nenechává gramatický výklad tohoto ustanovení prostor pro úvahy, zda lze výši úroku z prodlení či poplatku z prodlení stanovit jinak, tedy ani dohodou účastníků. Výši úroku z prodlení nelze v občanskoprávních vztazích stanovit dohodou účastníků v jiné výši, než jaká je v souladu s odkazem obsaženým v ust. § 517 odst. 2 občanského zákoníku stanovena prováděcím právním předpisem.“

[2] K tomu blíže na www.epravo.cz viz např. Novák, R.: 64247. Nová právní úprava zákonných úroků z prodlení, 1. 7. 2010; >>> [zde](#), Fetter, R. W.: 78515. Jak žalovat na zaplacení úroků z prodlení, 28. 11. 2011; >>> [zde](#).

[3] Pokud jde o prodlení započatá před 1. 7. 2010 viz na www.epravo.cz Fetter, R. W.: 78515. Jak žalovat na zaplacení úroků z prodlení, 28. 11. 2011; >>> [zde](#).

[4] Ačkoliv se v praxi objevují i názory, že úrok z prodlení přísluší jen do dne předcházejícího dni zaplacení dluhu (tedy nikoliv včetně dne jeho úhrady). Občanský zákoník tuto otázku explicitně neřeší, na rozdíl např. od daňového řádu (zákon č. [280/2009](#) Sb.), který v ust. § 252 odst. 2 větě první určuje: „Daňovému subjektu vzniká povinnost uhradit úrok z prodlení za každý den prodlení, počínaje pátým pracovním dnem následujícím po dni splatnosti až do dne platby včetně.“ Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí spis. zn. 33 Cdo 1450/2008, ze dne 31. srpna 2009 uzavřel: „Až den, v němž peněžitý dluh splněním zanikl, je posledním dnem prodlení, a proto je dlužník povinen ještě i za tento den zaplatit věřiteli úroky z prodlení.“

[5] Z judikatury: Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 3. 2004, spis. zn. 35 Odo 101/2002 (Rc 5/2006): „Občanský zákoník ani obchodní zákoník neumožňují věřiteli požadovat po dlužníku příslušenství (úrok z prodlení) pro případ prodlení s placením příslušenství pohledávky; tím není dotčeno právo účastníků dohodnout se, že smluvené úroky se stanou součástí jistiny.“

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)